

W. S.
põhikiri.

Tallinnas, 1926.

Tartu Ülikooli ARHIIVKOGU

Põhikogukogu

183958

koguduse põhikiri.**1. peatükk on: Üldmäärused.**

§ 1. Olemas olev Ewangeeliumi-Lutheruse usu kogudus korraldab enese 12. novembril 1925. Eesti Riigikogus wastuwõetud „Usuühingute ja nende liitude Seaduse“ põhjal ümber usuühinguks, millele nimeks jääb Ewangeelislutherline kogudus, ehk lühendatult: kogudus.

§ 2. kogudus kui usuühing kuulub olemas-olewasse usuühingute liitu, mille nimi on „Eesti Ewangeeliumi Lutheruse usu Kirik“ ja allub selle liidu keskkorralduse seadustele ning määrustele neis piirides, mis usuühingute ja nende liitude Seaduses on ettenähtud.

§ 3. kogudusel kui usuühingul on kõik need õigused, mis 12. novembril 1925. wastuwõetud Usuühingute ja nende liitude Seaduses on ära tähendatud.

..... kogudusel on oma pitsar, mida koguduse eestseisus ja tema wolitusel ka koguduse õpetaja tarwitab. Pitsari pealkirjaks on: Ewangeelislutherline kogudus. Üksikutel koguduse organidel ilma peakoosoleku loata oma pitsarit ei tohi olla.

§ 4. Ew. Lutherlise koguduse eesmärk on Jumala sõna kuulutamise ametit ülewalpida, kodu- ning wälismisjoni tööd edendada, oma liikmete usulist ning kõlblist elu kindlustada, kogu-

AA

44687

duse laste kristliku kaswatuse eest hoolt kanda ja kõiki neid ülesandeid täita, mis Jeesus Kristus oma kogudusele on päranduseks jättnud.

§ 5. koguduse sisemise elu korraldus jääb koguduse enese asjaks ja kogudus käib selle poolest käesolewa põhikirja ja Eesti Ew. Lutheruse usu kiriku põhikirjas antud juhtnõõridele wastawalt wälja töötatud ja koguduse peakoosoleku poolt wastu wõetud, kordukorra järele.

II. Õpetuse alus ja selle kindlustus.

§ 6. koguduse õpetuse aluseks on Wana ja Uue Testamendi prohwetite ning apostlite kirjad ja Sümboli-raamatuteks nimetatud kirjasid seletawad: Apostlik, Niikea ja Athanaasiuse usutunnistus, Augsburgi Muutmata usutunnistus ja teised kirjad, mis Liber Concordiac nimelisesse kirjade kogusse on üles wõetud.

§ 7. kogudus nõuab, et tema õpetajad, köstrid ja sõnakuulutajad pühakirja ja usutunnistuskirjade peale oleksid Kolmainu Jumala nime juures wannutatud.

§ 8. kogudus ei pea sõna ning sakramendi osadust niisuguste usuühingutega, kellede põhikirjas usualused teised on kui § 6 mainitud usualused.

III. Usulised talitused.

§ 9. kogudus loeb oma nõukogu ja eestseisuse kohuseks selle eest hoolt kanda, et kirikus oleks iga pühapäew jumalateenistus. Usutunnistuselisteks jumalateenistuse päewadeks tunnistab kogudus peale pühapäewade kõik need pühad, mis Eesti Ew. Lutheruse kiriku keskkorraldus omaks wõtab. Niisamuti loeb kogudus jumalateenistuse

pidamist tarwiliseks suurtel isamaalistel ja riigi-pühadel. Peale selle wõib kogudus igal ajal ja igal juhtumisel jumalateenistuseks kokku tulla.

§ 10. kogudus loeb oma nõukogu ja eestseisuse kohuseks selle eest hoolt kanda, et kõigi usuliste talituste toimetamine koguduseliikmetele talituste toimetajate poolt alati oleks wõimaldatud.

Peale selle loeb kogudus tarwiliseks hoolekandmist selle eest, et koguduse lapsi usus õpetataks ja tema noortsugu ja ka wanemaid liikmeid usutundmises alaliselt kinnitataks. Selleks otstarbeks korraldab kogudus oma kutsetöölise ja nende abiliste kaudu laste loetusi, laste jumalateenistusi, pühapäewa- ning usukooli, nooresoo tunde ja piibli-, palwe- ning misjonitunde kiriku juures ning ka külades ja peresid mööda.

§ 11. kogudus peab oma liikmetele:

a) sunduslisteks järgmisi usulistalitusi:

1. Ristimist ja eriti lasteristimist;
2. laste leeriõpetusele saatmist;
3. leeriõnnistamist (konfirmatsiooni) neile, kes lapseeest wälja wõrsudes koguduse liikmeiks tahawad jääda ehk saada;
4. abiellujate kiriklikku laulatamist;
5. kirikuõpetajate, kõstrite ja teiste sõnakuulutajate wannutamist, wastawalt selle põhikirja 7. §-le.

b) tarwilisteks järgmisi usulisi talitusi:

1. pihkimist, nii hästi awaliku kui salapihti näol (erapiht);
2. armulaua talitust leiwa, ja marjawiina jagamise näol;
3. surnute kiriklikku matmist;

4. kõiki õnnistuse ja pühitsuse talitusi, mis ametisse seadmistel, juubelitel, kirikute, koolide, surnuaedade, elumajade ja mitmesuguste teiste asutuste awamisel ehk muil juhtumistel ettewõetakse.

§ 12. Ristimine on igale koguduse liikmele kohustuslik sakrament; ristimata inimene ei saa koguduse liige olla. Ka on koguduse liikmed kohustatud oma lapsi ristimisele tooma. Ristimine sünnib weega kastmise näol, kus juures öeldakse sõnad: Mina ristin sind Jumala Isa ja Poja ja Püha Waimu nime sisse. Ristimise juures olgu peale ristija 2 tunnistajad ehk waderit.

Ristimist toimetab kirikuõpetaja ehk köster, ehk ka koguduse nõukogu poolt selleks wolitatud koguduse meesliikmed. Hädaristimist võib iga konfirmeeritud ristiinimene toimetada. Hädaristimist kinnitab koguduse õpetaja.

§ 13. Koguduse liikmed on kohustatud oma ristitud lapsi leeriõpetusele saatma, nende 15. eluaastast alates. Leeriõpetuseks kogutakse õpetuse alla tulijad kokku määratud aegadel ja antakse neile õpetust usutundmises. Õpetuse aluseks seal juures on doktor Martin Lutheri „Wäike Katekismus“ tema täies ulatuses. Abiaineteks on piiblilood, piiblitundmine ja kirikulaul.

§ 14. Leeriõnnistamisele ehk konfirmatsiooni wõetakse ainult neid, kes wastawat leeriõpetust on saanud. Ilma konfirmeerimata isikud ei saa koguduse täisõiguslikud liikmed olla: neid ei saa armulauale wõtta, kiriklikult laulatada ega ristimiste juure waderiks kutsuda, ei ole neil ka koguduse koosolekuil hääleõigust.

Konfirmeerimist toimetab ordineeritud õpetaja kätepealepanemisega.

§ 15. Laulatus on koguduse liikmetele abiellumiseks sunduslik. Laulatuse maksuuseks on tarwilik: 1) waimuliku küsimine pruutpaarilt, kas nad tõsise meelega tahawad kristlikku abiellu astuda; 2) peigmehe ja pruudi sellekohane awaldatud kindel soow; 3) abieluks kuulutamine ühes sõrmuste wahetamisega.

Laulatust toimetab ordineeritud õpetaja, vähemalt kahe tunnistaja juuresolekul.

§ 16. Kirikuõpetajate ja teiste sõnakuulutajate wannutamine sünnib kas Eesti Ew.-Lutheruse kiriku juhatuse liikmete ehk koguduse ees. Wandewormelis on kohustuslised järgmised sõnad: „Mina tõotan ja wannun Kolmainu Jumala ees, et ma mitte teist õpetust kuulutada ega laiali laotada ei taha, muud kui seda, mis rajatud on Jumala selge ja terve sõna, prohwetite ja apostlite kirjade peale Wanas ja Uues Testamendis, mis meie usu ainus juhtnõör on, ja mis Ewangel. Lutheruse kiriku usutunnistuskirjadesse on üles pandud.“

§ 17. Kirikuõpetajate ametisse õnnistamist ehk ordinatsiooni toimetab Eesti Ew. Lutheruse kiriku juhatuse ülem waimulik liige, wõi tema wolitusel mõni wanem koguduse-õpetaja, kokku tulnud koguduse ees jumalateenistuse sees. See sünnib kätepealepanemisega ja õnnistamisega, wõimalikult kahe ehk teise koguduse õpetaja kaastegewusel.

§ 18. Kõiki usulisi talitusi, nii hästi sunduslikka kui muid, toimetatakse koguduses Ew. Lutheruse usu kiriku Käsiraamatus ehk Agendas kirjeldatud korras, milles täiendusi ja muutusi saab ette wõtta ainult Eesti Ew. Lutheruse usu kiriku keskkorraldus, kiriku (usuühingute liidu) põhikirjas määratud korras.

IV. Koguduse juhatus.

§ 19. koguduse juhatuse asutused on: koguduse nõukogu ja koguduse eestseisus, kes on ka ühtlasi nõukogu eestseisus. Nõukogu kokkutulemise ja eestseisuse asukohaks on

a. NÕUKOGU.

§ 20. Koguduse nõukogu liikmete arwu määrab ära koguduse peakoosolek. See arw ei tohi aga walitawate liikmete poolest olla alla 12. Nõukogu alalised liikmed on kog. õpetaja ja köster. Walitawad nõukogu liikmed walitakse kas peakoosolekul ehk selle koosoleku igakordsel korraldusel seatud piirkondades ehk kohtades ühel määratud päewal ja ajal. Samal kohal ja ajal walitakse ka weel peakoosoleku poolt määratud arw kandidaate, kes nõukogu liikmete ametist lahkumise korral enne tähtaega, nende asemele astuwad ja lahkunud liikmete wolitusaja lõpuni ametisse jääwad.

Uuteks nõukogu liikmeteks ja nende kandidaatideks walitawate koguduse liikmete nimekirja ülesseadmise korra ja hääletamis-wiisi walimistel määrab ära koguduse kodukord.

§ 21. Nõukogu liikmete wolitusaeg kestab (6) aastat. Iga aasta tagant lahkub $\frac{1}{3}$ liikmeid ametist ja wõetakse peakoosoleku poolt tarwilised walimised ette.

Lisa: Esimestel walimistel walitakse $\frac{1}{3}$ liikmeid kahe, $\frac{1}{3}$ nelja ja $\frac{1}{3}$ — kuue aasta peale.

§ 22. Nõukogu tegewuspiirkonda kuulub: koguduse usulise ja kõlblise elu edendamine, korra üle walwamine jumalateenistustel ja palwekoosolekuil, koguduse kutsetöölise ülewalpidamise eest hoolitsemine, koguduste waranduste, asutuste ja

hoonete üle walitsemine, nende korraspidamine ja tarwitamise korra äramääramine, koguduse kodu- korra wäljatöötamine, koguduse eestseisuse ja liidu esituse ning muude koosolekute saadikute walimine enese keskelt, ettepanekute läbiarutamine, ettepanekute tegemine peakoosolekule ja kõigi asjade arendamine, mis peakoosolek nõukogu hooleks annab.

Eriliste ülesannete jaoks wõib nõukogu komisjone asutada, kuhu ta ka koguduse lihtliikmeid wõib liikmeks kutsuda.

§ 23. Nõukogu koosolek on otsusewõimuline, kui tema korrapäraliselt liikmetele on teada antud. Kui koosolek ennast wähese kokkutulnud liikmete arwu pärast otsuse wõimuliseks ei loe, määrab eestseisus koosoleku jaoks uue tähtaja.

Nõukogu kokkukutsumise korra, tema kooskäämise kohustused, hääletamise wiisid tema koosolekul määrab ära koguduse kodukord.

b. EESTSEISUS.

§ 24. Koguduse eestseisus koosneb vähemalt wiiest liikmest, kelle hulka alaliselt kuulub koguduse õpetaja. Eestseisuse liikmete wolitusajad lõpewad ühes nende nõukoguliikme wolitusajaga.

§ 25. Eestseisuse liikmed jagawad ise eneste wahel ametid ära. Neist on 1 esimees, 1 abiesimees, 1 kirjatoimetaja, 1 kirjatoimetaja abi, 1 laekahoidja.

Eestseisuse kokkukutsuja on esimees, kas oma algatusel ehk koguduse õpetaja ettepanekul. Eestseisus on otsusewõimuline, kui 3 liiget koos on, nende seas ka esimees ehk abiesimees.

§ 26. Eestseisus on nõukogu täidesaatew organ ja koguduse esitaja riigiwalitsuse asutustes,

kohtutes ja muis kohtades. Eestseisuse hooleks on nõukogu otsustamise alla käiwate asjade ettevalmistamine, tarwiliste raamatute pidamine ja muud, mida nõukogu temale ülesandeks teeb.

V. Rewisjoni komisjon.

§ 27. Rew. komisjon koosneb vähemalt 3 liikmest ja walitakse peakoosoleku poolt kahe aasta peale. Rewisjoni hulka ei wõi kuuluda eestseisuse liikmed.

§ 28. Rew. komisjoni kohus on aasta aruandeid läbi waadata, raamatupidamist ja muud eestseisuse ja ka nõukogu tegewust rewideerida ja sellest nõukogule ja peakoosolekule aru anda.

VI. Ühingu peakoosolek.

§ 29. koguduse peakoosolekust wõtawad hääleõigusega osa mõlemast soost leeritatud koguduse liikmed, kes 20 aastat täis saanud, oma maksukohustused koguduse wastu on täitnud ja kohtu otsuse läbi oma õigusi ei ole kaotanud.

§ 30. Peakoosolek kutsutakse, vähemalt ükskord aastas kokku nõukogu otsuse järele. Kokkukutsumisest teatab koguduse õpetaja kirikus kahel koosolekueelsel pühapäewal; ka pannakse teadaanne kiriku juure ja kodukorras määratud kohtadele üles, milles peab olema ära tähendatud koosoleku aeg, koht ja päewakord. On need tingimised täidetud, on koosolek otsusewõimuline, olgu siis, et ta wähese kokku tulnud liikmete arwu pärast kõigi otsuste tegemisest loobub ja nõukogult uue tähtaja nõuab, mis ei wõi warem olla kui 3 nädalat peale pooleli jäänud peakoosolekut.

§ 31. Nõukogu on kohustatud erakorralise peakoosoleku kokku kutsuma, kui seda kirjalikult ja oma allkirjadega nõuavad 100 hääleõiguslist koguduseliiget.

§ 32. Peakoosoleku awab nõukogu esimees ehk tema puudumisel mõni teine eestseisuse liige. Selle järele walitakse koosoleku juhataja ja protokolli kirjutaja. Muud korraldused peakoosoleku kohta määrab kodukord.

§ 33. Otsused peakoosolekul tehakse lihtsa häälteenamusega peale otsuste, mis põhikirja muutmise, liidust wäljaastumise ehk ühingu likwideerimise kohta käiwad. Walimisi toimetatakse kinnisel hääletamisel, kui koosolek ühel häälel mitte teisiti ei otsusta.

§ 34. Otsused põhikirja muutmise, liidust wäljaastumise ja ühingu (koguduse) likwideerimise kohta tehakse peakoosolekul $\frac{2}{3}$ häälteenamusega.

Otsus põhikirja muutmise ja liidust wäljaastumise kohta peab peale selle tehtama kahel lugemisel ja kahel ise-koosolekul, millede waheaeg vähemalt üks kuu peab olema.

§ 35. Otsused põhikirja muutmise ja liidust wäljaastumise kohta hakkawad maksma alles üks kuu pärast wiimast hääletamist. Kui 1. ja 2. lugemisel otsused lahku läksid, võib 100 koguduse liikme allkirjaga ühe kuu jooksul weel ühe erakorralise peakoosoleku kokkukutsumist nõuda, wiimse (teisel lugemisel wastu wõetud) otsuse rewideerimiseks. Selle 3. koosoleku otsus on igatahes lõpulik ja hakkab kohe maksma.

§ 36. Peakoosoleku wõimupiiridesse kuulub: õpetaja ja köstri ja nõukogu liikmete ning rewisjoni komisjoni walimine, aruande ja eelarwe kinnitamine, liikmemaksu suuruse määramine, liikumata

waranduse omandamine, wõõrandamine ja pantimine, kodukorra määruste wastuwõtmine ja kinnitamine ja kõigi tähtsamate koguduse elusse ja tema asutustesse puutuwate küsimuste harutamine ja nende üle otsustamine.

§ 37. Peakosolekule harutamiseks antawad küsimused peawad enne nõukogule läbiharutamiseks ette pandud olema. Ei ole see tingimine täidetud, wõib juhataja kosolekul tõstetud küsimuse harutust tagasi lükata.

§ 38. Kui nõukogu oma siin põhikirjas ette nähtud (§ 22) kohuseid ei täida, wõib § 31. ette nähtud teel kokku kutsutud erakorraline peakosolek nõukogu terwes koosseisus tagandada ja ühe kuu jooksul uue nõukogu walimised ette wõtta, millede etteuwalmistamiseks ta siis erakorralise komisjoni walib. Otsuse tegemiseks walimiste etteuwmisele on $\frac{2}{3}$ häälteenamust waja.

VII. Koguduse kutsetöölised.

§ 39. Jumala sõna kuulutamiseks, Jumala sõna kuulutamistöö ja õpetamistöö üle walwamiseks ja nende tööde juhutamiseks peab kogudus enesele ülewal vähemalt ühe kirikuõpetaja, kelle ametist iga koguduse liige peab pühakirjale wastawalt lugu pidama.

§ 40. Koguduse õpetaja ametisse wõiwad walitud saada mehed, kes wastawa usuteaduslise hariduse on saanud ja liidu (kiriku) keskkorralduse orgaanide poolt on katsutud ja sealt ameti pidamiseks sellekohase loa saanud.

§ 41. Tarwiduse korral, uut koguduse õpetajat saada, kutsub kogudus proowijutlusele kirikuõpetaja ameti kandidaate ehk ka teisi kirikuõpetajaid, keda peakosolek ehk peakosoleku wolitusel

koguduse nõukogu on üles seadnud. Pärast proovijutlusi võetakse walimised ette, mida sama korra järele toimetatakse kui nõukogu liikmete walimisi. Walituks loetakse see kandidaat ehk õpetaja, kes $\frac{2}{3}$ kõigist ära antud häälest on saanud.

Peakoosolek võib ka ühel häälel ilma proovijutluseta temale meeldiwa kandidaadi enesele hingerakjaseks kutsuda.

§ 42. Koguduse õpetaja walitakse ehk kutsutakse määramata aja peale. Ametisse astumisel võib üks teine pool, see on kogudus ehk õpetajaks tulija, kindla lepingu tegemist nõuda, milles palgamäär, wahekord kogudusega, ametikoha kaotamise tingimised koguduse poolt ehk õpetaja äraastumise tingimised tema enese poolt oleksid ära tähendatud. Lähemaid määrusi õpetaja ja koguduse wahekorra kohta sisaldagu koguduse kodukord.

§ 43. Kogudus võib oma õpetaja koha pealt tagandada, kui see awalikult waleõpetust kuulutab ehk õpetab, ehk kui ta kõlblusewastase eluga koguduse seas pahandust äratav. Enne aga, kui ta tagandamise küsimus üles võetakse, peab nõukogu katsuma seks walitud saadikute kaudu oma õpetaja peale mõjuda, et ta ennast parandaks. Sellekohane koosolek võib ilma õpetaja juuresolekuta ärapeatud saada. Kui see abinõu ei aita, pöörab nõukogu eestseisus liidu (kiriku) keskkorralduse juhatuse poole ja palub sealt poolt mõjuawaldust õpetaja peale. Kui seegi tee tagajärgi ei anna, kutsub nõukogu kiriku keskjuhatuse nõusolekul, mis kirjalikult peab saadud olema, koguduse erakorralise peakoosoleku kokku, kellele ta õpetaja tagandamise ette paneb. Tagandamise otsuseks läheb $\frac{2}{3}$ häälteenamust tarwis ja otsus astub jõusse ühe kuu pärast, mille aja jooksul § 31. ettenähtud korras uut koosolekut saab kokku kutsuda, kes esimese koosoleku

otsuse wõib ümber lükata wõi kinnitada ja kelle otsus kohe maksma hakkab.

§ 44. Peale koguduse õpetaja peab kogudus ametis kõstri ehk köstrid. Kõstri walimine ehk kutsumine sünnib niisama kui õpetaja walimine ning kutsumine, ja tema wahekorra kohta kogudusega maksawad samad § 42. nimetatud määrused. Kõstri kohused ja tööharud kui ka tema wahekorra koguduse õpetajaga määrab lähemalt ära kodukord.

Kõstrit wõib kogudus samadel põhjustel ja samal teel tagandada, kui õpetajat.

§ 45. Kui kog. õpetaja ehk kogudus ise abiõpetajat soowib ametisse panna, walib selle abiõpetaja koguduse nõukogu õpetaja-ameti kandidaatide seast, kes § 40. ülesseatud nõudmistele wastawad.

Kõster wõib enesele abi wõtta, kuid tal on seks nõukogu nõusolekut tarwis.

§ 46. Kogudusel wõib weel teisi palga saajaid sõnakuulutamise, usuõpetamise ja misjoni kutsetöölisi olla. Nende ametisse wõtmise üle otsustamine seisab peakoosoleku käes. Nende tööala ja wahekorra koguduse juhatusel ning kog. õpetaja wahel määrab ära kodukord.

VIII. Liigete wastuwõtmise ja wäljaastumise ning wäljaheitmise kord ja tingimused.

a. WASTUWÕTMINE.

§ 47. Wastuwõtmise koguduse liikmeks usaldab kogudus kog. õpetaja ja eestseisuse hooleks. Kui kog. õpetaja ja eestseisus mõnel juhtumisel ei julge wastuwõtmise wastutust enese peale wõtta, annawad nad asja nõukogu otsustada, kelle otsus lõpulikuks jääb.

§ 48. Koguduse õpetaja läbi on wastuwõetawad teistest usu ühingutest ning nende liitudest ületulejad ja wäljaspool usuühinguid seisnud isikud. Eestseisuse otsustamise alla peawad tulema oma liidu ühinguist taganenud ja oma kogudustest ehk teistest sama liidu ühinguist tagandatud liigete tagasiwõtmised.

§ 49. koguduse liikmeks wõetakse wastu ilma tingimisteta iga leeritud ehk alaealine leerimata isik, kellel on ette näidata sama liitu kuulwa usuühingu liikmekaart ehk tunnistus usuühingusse kuulumise kohta.

Kes ühest teisesse ew. lutherlisesse liitu kuuluwast usuühingust üle tuleb, peab allkirja andma, et ta koguduse põhikirja omaks tunnistab ja koguduse kodukorrale tahab alistuda.

Teistest usutunnistustest ja wäljaspool ristikogudust seiswad sisseastujad wõiwad wastu wõetud saada ainult eelkäiwa õpetamise ja usukatse ehk leeriõnnistamise (konfirmatsiooni) järele. Usutundmise mõõdu selle juures määrab ära kog. kodukord.

Tagasiwõetawad liikmed, kes kogudusest olid tagandatud waleõpetuse wõi kogudust pahandawa elu pärast, käiwad ka usukatsumise alla kog. õpetaja poolt, enne kui eestseisus nende wastuwõtmist wõib otsustada.

b. WÄLJAASTUMINE.

§ 50. kogudusest sama liidu teise usuühingusse üle minna saab igaüks, kes oma maksohustused eelminewa aasta ja aasta teisel poolel ka jookswa aasta eest on ära tasunud.

..... kogudusest wälja astuda ka samast liidust wäljaastumiseks saab igal ajal igaüks, kes

nõukogu liikme ehk teises koguduse ametis ei ole. Ametis olevad koguduse liikmed wõiwad lahkuda selle järele, kui nõukogu neid nende kohustustest on wabastanud. Wäljaastumise kohta wõib tunnistust saada; ka antakse nõudmise korral kiriklikud hingekirjad wäljaastuja kätte.

d. WÄLJAHEITMINE.

§ 51. Koguduse liikmete wäljaheitmine sünnib koguduse nõukogu läbi ja täiskogu (peakoosoleku) läbi.

§ 52. Koguduse liikmete nimekirjast kustutatakse nõukogu otsusel maha ja loetakse wäljaastunuks liikmed:

a) kes kolme aasta jooksul oma maksukohustusi koguduse vastu ei ole täitnud. Enne otsustamist saadetakse wäljaheidetawale eestseisuse poolt meeletuletus, mis weel vähemalt kuuaegse tähtaja asja õiendamiseks annab;

b) kes oma lapse pool aastat ristimata jätab ilma põhjustest teatamata kog. õpetajale. Enne wäljaheitmist peab keegi nõukogu liige wäljaheidetawaga asja üle rääkinud olema;

d) kes abiellumisel kiriklikku laulatust põlgab;

e) kes usuwastase sihiga seltsi liikmeks on. Wäljaheitmine antakse wõimalust mööda wäljaheidetutele teada.

§ 53. Wäljaheitmise alla täiskogu (peakoosoleku) poolt tulewad koguduse liikmed, kes wale-

õpetust kuulutawad ehk kõlbmata eluwiisidega kogudust pahandawad.

Ettepanek wäljaheitmiseks tehakse nõukogu poolt, kes asja enne läbi harutab ja wäljaheitmise tarwidust põhjendab. Enne ettepaneku tegemist peakoosolekule peawad kirikliku kari astmed wastawalt Matt. ewangeeliumi 18, 15—17 tarwitusele wõetud olema juhtnöördie järele, mis kodukorras on ära tähendatud.

IX. Ühingu sissetuleku allikad.

§ 54. Sissetulekuid saab kogudus:
a) tema tarvitamisel olewaist maadest; b) muust liikumata warandusest; d) liikmemaksudest; e) korjandustest; f) annetustest, kingitustest ja pärandustest; g) kiriklikkude talituste lõiwudest; h) muudest etteewõtetest.

X. Likwideerimiskord.

§ 55. Ewangeelis-lutherline kogudus likwideerub: 1. kui selle põhikirja §§ 6. ja 7. ja 16. peaksid peakoosolekul $\frac{2}{3}$ häälteenamusega oluliselt muudetud saama; ja 2. usuühingute ja nende liitude seaduse § 27-s ettenähtud põhjusel.

§ 56. Likwideerimiseks walib usuühingu peakoosolek wiieliikmelise komisjoni.

Likwideerimisel toimetatakse koguduse warandusega wastawalt Usuühingute ja nende liitude seaduses ette nähtud määrustele.